

La Învierea lui Hristos.

Cum ar fi lumea fără de Hristos? Puneți aceasta întrebare și veți ajunge la rezultatul că, dacă Hristos ar fi rămas după răstignire în mormânt, lumea de azi, ar avea aspectul unui deșert pustiu și plin de jale.

Răstignirea, moartea și învierea lui Iisus, au fost drumul spre: ridicarea, perfecționarea și mântuirea omenimei. Învierea lui Hristos simbolizează cea mai desăvârșită biruință a spiritului, asupra materiei, a idealului asupra egoismului.

Prin înviere, Iisus este totdeauna cu noi și pururea în eternitate. Viața noastră este strâns legată de El. El predomină istoria, El a creat umanitatea și a ridicat din întunec și ignoranță omenimea arătându-i drumul vieții și zările vecinicii.

Mântuitorul Hristos ne-a dăruit cea mai divină și sublimă religie: *Creștinismul*. Dela venirea Lui numărăm crugul anilor, cu icoana și numele Lui în suflete au trăit și murit mii și milioane de valuri de creștini și martiri. Lui I-se închină Serafimii și sfinții, El a creat civilizația și către El s'au ridicat cântările și imnurile de slavă ale genilor creatoare.

Cine vrea să adâncească binefacerile învierii Domnului, să admire minunile săvârșite de El, să asculte mărturiile și suferințele mucenicilor creștini, apoi să înțeleagă glasul dumnezeesc al sfintelor Evanghelii.

Deci, „înțelegeți voi neamuri“ că, viața este un drum alături de Iisus spre Golgota, prin: suferință, răbdare, muncă, înfrânare și sacrificiu. Toate acestea însă sunt recompensate de binefacerile învierii Domnului. Deci, mărturișiți pe Hristos în toate acțiunile vieții voastre și strigați: *Hristos a Inviat!*

O rugămintă

Dumnezeu și Domnul nostru Iisus Hristos s'a milostivit spre smeritul Său slujitor și, prin alegerea Sfântului Sinod al Sf. noastre Biserici ortodoxe române, m'a chemat la înalta dregătorie de episcop misionar pentru românii ortodocși din America și țările apusene.

Înainte de a pleca peste țări și mări la frații noștri, răsfirați pe îndepărtate și streine meleaguri, să le fiu părinte și păstor, să-i ajut a se reculege sufletește și a-și înviora conștiința românească — mă îndrept către toți cei de acasă: Înalți Ierarhi, P. C. Preoți de enorii, frați monahi dela conducerea sfintelor noastre Mănăstiri și către toți oamenii de bine, cu dragoste de neam și de lege rugându-i: să binevoiască a mă ajuta, ca să pot pleca echipat cu cele necesare unui început nou de misionarism ortodox și românesc, în afară de granițele țării noastre scumpe.

În deosebi apelez la sfintele noastre Mănăstiri, cu vechi tradiții de cultură și viață religioasă, cari mai păstrează colecții bogate de obiecte sacre, ca și la preoții bisericilor noastre mai bine înstărite să mă ajute cu daruri: icoane, candelă, prăznicare, vase și odoare sfinte, cruci și sfinte evanghelii, cărți de rugăciune și de zidire sufletească și orice alte dăruiri pe seama credincioșilor, și de împodobire a bisericilor noastre din America.

În deosebi aș dori să pot înfiripa, și în colonii fără biserici, într'un colț de casă a vre-unui bun creștin primitor, câte un tetrapodparaclis, cu o candelă sub o icoană, unde să poată îngenunchea toți din partea locului, să se închine și să sărute o sfântă Evanghelie și o cruce de acasă; la brațul de jos al căreia va fi prins, într'un medalion, o fărâmitură din pământul țării mame, ca astfel să și stâmpere dorul de vatra părăsită și să-și potolească nostalgia de patria rămânească.

În acelaș timp rog pe toți câți vor lua cunoștință de plecarea Noastră și, îndeosebi pe frații preoți să anunțe credincioșilor, să le ceară adresele rudeniilor și prietenilor, cu exprimarea de dorințe și urările lor către cei dragi ai lor de departe și, adunându-le, să mi le trimită. Ca atunci, când voiu ajunge în localitatea unde se află, deodată cu binecuvântări arhieresti și cu îmbrățișarea Noastră părintească, să le pot împărtăși și solia celor scumpi ai lor de acasă.

Va fi aceasta o duioasă mângâiere pentru toți, pe câți îi voiu chema către mine după numele și neamul lor, și le voi comunica vesti dela părinți, frați, rudeni și prieteni și vor putea sărute o icoană, o cruce chiar dela biserica lor de acasă.

Oricine va trimite vre-un dar pentru frații noștri îndepărtați, este rugat a însemna de unde și dela cine vine darul, pentru cine e menit, ori pentru care localitate e destinat, știind că în chip fireesc, locuitorii dintr'un sat s'au așezat și acolo, departe, cam în acelaș oraș sau ținut: Ardeleni mai ales în Statele-Unite, Moldovenii în Canada, Basarabeni în America de Sud, Argentina a. m.

Adresele ca și obiectele se vor trimite, cel mai târziu până la 10 Mai a. c. la Adresa:

Arhiepiscopul POLICARP P. MORUȘCA
Episcopul Americii și al țărilor apusene.
Sf. Mănăstire H. Bodrog, of. Zădăriac,
Judetu Arad

„Încă nici nu am auzit de este Duhul Sfânt“!

Aceasta este exclamarea de mirare a puținilor creștini din Efes către apostolul Pavel și ca urmare a necunoșterii Duhului Sfânt, ei nici nu puteau fi creștini desăvârșiți, precum au devenit apoi prin punerea mânilor marelui apostol.

Unuia prin Duhul Sfânt, i-se dă *cuvânt de înțelepciune*: altuia, după același Duh, *cuvânt de înțelegere*. Întru același Duh, unuia i-se dă *credință*, iar altuia *darul vindecărilor* într'unul și același Duh. Unuia puterea să *lucreze minuni*, altuia *proorocia*; unuia *darul să deosebească duhurile*; altuia *felurimea limbilor și altuia tălmăcirea limbilor*. Toate acestea însă le lucrează unul și același Duh, împărțind fiecăruia deosebi, dupăcum hotărăște. (Corinteni c. 12. v. 7-11.)

Iată ce daruri minunate primeau Efesenii prin Duhul Sfânt, de care ei până atunci nici nu auziseră.

Lumea noastră de azi învățată la inimă, aude despre Duhul Sfânt, dar nu vrea să-l primească bucuros. Nici nu se roagă cu toată căldura, nici nu cercetează cu dragoste sf. biserică, nici nu se grăbește să se împărtășească cu sf. taine, crezând că se poate lipsi de darurile Duhului Sfânt.

De aici provine apoi acea *trândăvie și neputință sufletească*, care caracterizează atât de bine veacul nostru. Se vede și se înțelege atât de ușor binele pe toate cărările și totuși nu se face, pentru că lipsesc puterile sufletești cari să-l realizeze. Numai cu știința și numai cu puterea omenească nu se poate face nimic. Societatea omenească lipsită de darul de sus se aseamănă perfect de bine cu cele cinci foisoare dela lacul Vitezda. Întru acele zăcea mulțime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apei. Dar apa din scaldătoare tamăduitoare nu o putea tulbura altcineva ca să-l deie efect vindecător, decât Ingerul Domnului.

Vindecare, tămăduire, scăpare, de multe mizerii trupești și sufletești, așteaptă și lumea de azi, refuzând însă primirea Duhului Sfânt. Sau tăgăduindu-l chiar. Carnegie marele filantrop american a fost sărac lipsit pământului când și-a început cariera. Regula obicinuită este, că săracul îmbogățindu-se devine tot mai avid, tot mai sgârcit și totuși acest om a făcut excepție, din ce i-s'au adunat mai mult milioanele de dolari, din ce le-a dat mai cu

abundență pentru scopuri filantropice. Așa au făcut și colegii lui Peabody, Girard Vanderbilt și alții. Și de ce cutare țaran al nostru vine la sf. biserică cu o mie de Lei în buzunar și nu ar da în tas doi Lei nici pentru toată lumea. Sau cutare milionar al nostru dacă i-ar cere să dele de sf. Paști zece mii de Lei pentru pâine săracilor, s'ar supăra de moarte. Dar cum am putea cere acest lucru dela oameni cari ori nu au auzit de Duhul Sfânt, sau dacă și au auzit, nu l-au primit în inima lor.

Ce minunății sunt și în lumea aceasta! În inima miliardarului a pătruns Duhul sfânt și-a făcut-o milostivă și în inima celor mai săraci decât miliardarii și totuși bogați, nu poate pătrunde acest Duh, fiindcă nu vor să-l primească. Lipsa Duhului Sfânt se vedește foarte bine din concepția de viață a acestei lumi. E rușine să fii dator în bani altor oameni și să nu-i plătești, dar nu este rușine să fii dator lui Dumnezeu pentru toate binefacerile pe cari ți-le-a făcut și să nu-i plătești nimic. Tu pare eri nu-ai avut nici o pâine dacă azi ai o mie de pâni nu ești dator să dai săracilor nici măcar zece pâni? Tu care până ieri ai fost un slugă umil dacă azi ai ajuns stăpân, ți-e permis să iei atitudinile de Soleiman-Sultan? Tu care numai ieri ai bătut la toate ușile să te salte proprietarii lor mai sus, azi îți închizi ușa ta rece ca un bloc de gheață sau o ștergi de acasă, simțind că îți vor sollicita săracii ajutorul.

Foarte bine! legea omenească îți execută fără milă datorașu, dar pe tine care nu ai auzit de Duhul Sfânt te așteaptă ceva mai greu, osânda vecinică din care nu mai ai să ieși niciodată. Și tragic este, că nu ești sigur de ziua de mâine în care poate trebuie să-ți începi ispășirea pedepsei.

Lumea de azi pretinde să-l arăți pe cale logică și matematică că este Duhul Sfânt și să-i prezinți un bilanț de dobândă și pierdere când îi vorbești de primirea Duhului Sfânt.

Cinste și onoare logicei și matematicii, dar Duhul Sfânt este, pentru că îl vedem manifestându-se întru atâtea fapte mărețe la oameni, cari din înălțime se pogoară și se umilesc și-l vedem lipsind în atâtea fapte urâte la oameni cari din umilință s'au ridicat la înălțime, nu prin meritele proprii.

Duhul Sfânt este, pentru că unii oameni primindu-l își desbracă haina de purpură și o dau săracilor cari tremură de frig și Duhul Sfânt este evident, că lipsește din inimile oamenilor, cari pot mânca și bea bine și atunci

când săracii plâng la ușile lor pentru o brățată de pâine.

Unde vom vedea: „iubirea, bucuria, pacea, îndelungă răbdarea, bunătatea, facerea de bine, blândețea, înfrânarea,” acolo este Duh, pentru că acestea și sunt roadele după mărturia apostolului Pavel și acolo unde nu sunt aceste roade, nici nu s'a auzit de Duhul Sfânt nici nu s'a primit, dar nici mântuire nu este.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop ort.

Inviere

*Bucurați-vă cu toții,
Căci serbăm azi învierea
Ziua fericirii noastre,
Ce ne-aduce mângâierea,*

*Că azi s'a deschis mormântul
Și-nviind Iisus Hristos
Invia-vom fiecare,
Ca și El victorios.*

*Deci grăbiți cu bucurie,
La altar primiți lumină
Cu făclii aprinse
Fruntea sus, fața senină.*

*Și-n biserică creștină
Azi rugați-vă cu toții,
Lăudați votoși pe Domnul
Și bătrânii și nepoții.*

*Mai apoi porniți spre casă
Oua roșii să ciocniți,
Cozonaci tăiați pe masă
Și pe prietenii îi poștiți.*

*Inchinați pahare pline,
Iar cu cugetul curat
Strigați toți: „Mărie Tiel!”
Și „Hristos a înviat!”*

C. MANEA.

Prima conferință a profesorilor dela Academiile teologice ort. rom. din Mitropolia Aradului.

În zilele de 19—20 Aprilie a. c. a avut loc, în Sibiu, prima conferință a profesorilor dela Academiile teol. ort. rom din Ardeal, la care au luat parte aproape toți profesorii. Au fost de față dela Arad: Dr. T. Botiș, rector, Dr. Nicolae Popoviciu și Dr. S. Șiclovan. Dela Caransebeș: Dr. D. Cioloca, Zeno Munteanu, Isaiia Suru și C. Vladu. Dela Cluj: Dr. Vasca rector, Dr. Muntean, Dr. Stănescu, Dr. Pască, Dr. Buzdug, Dr. Petrescu. Dela Oradea: P. Sf. Sa Andrei, rector, Dr. Lupșa, Dr. Procopoviciu și Dr. Petreuța.

Dela Sibiu: N. Colan, rector, Beleuță, Dr. Hradil, Dr. N Popoviciu, Dr. Neaga, Popa.

În 19 Aprilie orele 8 a. m. s'a oficiat sf. Liturghie, în biserica catedrală, la care au asistat toți profesorii. După serviciul divin profesorii au trecut la reședința Mitropolitană, pentru a fi prezentați I. P. Sf. Păr. Mitropolit. Corpul profesorilor a fost prezentat de către **Păr Dr. T. Botiș** dela Arad. La cuvântarea părintelui Rector a răspuns I. P. Sf. Păr. Mitropolit, subliniind, că se simte foarte fericit văzând că o veche dorință a I. P. Sf. Sale s'a împlinit. De mult am dorit să adun la un loc profesorii Academiiilor teologice ort. fiindcă știu că cărbunii, strănși la un loc, ard cu mai multă tărie și dau mai multă căldură, decât dacă ard izolați.

La orele 10, I. P. Sf. Sa Păr. Mitropolit a deschis conferința, în aula Academiei. După ce corul teologilor a cântat rugăciunea Domnească, I. P. Sf. Sa a rostit cuvântarea de deschidere, în care, cu multă superioritate de gândire și cu mult talent de expunere, a arătat rostul conferinței și importanța problemelor ce se vor discuta. Bisericii noastre ort. a zis I. P. Sf. Sa — nu-i trebuie preoți statisti, ci preoți plini de duh apostolesc și râvnă misionară, caractere tari, preoți plini de dragoste pentru preoție și plini de curaj ca să se poată afirma în orice împrejurare. S'au expediat telegrame omagiale: M. Sale Regelui Carol II., I. P. Sf. Sale Păr. Patriarh Miron, tuturor episcopilor din Mitropolia Ardealului înaltului Guvern și Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice.

A luat cuvântul **dl. T. Păcescu**, delegatul Ministerului. Dorește ca desbaterile să fie cât mai rodnice, deoarece problemele ce s'au luat în program sunt de mare importanță, nu numai pentru viitorul bisericii, ci și pentru viitorul neamului nostru. Vorbind despre Facultăți, Academii și seminarii teologice accentuează că Academiiile sunt cele mai potrivite pentru formarea clerului, deoarece, în ele, pe lângă instrucțiune să dă și educația recerțată. Creșterea teologilor în internat este cea ce ridică valoarea Academiiilor. Facultățile sunt necesare având să facă știință pentru știință.

Dl. prof. Dr. N. Cotos, aduce salutul de preținie și dragoste familiară a facultății de Teologie din Cernăuți. Declară că, cunoscând împrejurările, aceasta conferință cu toate punctele luate în program e necesară și pe deplin justificată, căci educarea clerului e o problemă mare care trebuie să ne dea de gândit tuturor celor cari avem aceasta sarcină și răspundere.

Se cetesc telegramele sosite. **P. Sf. Sa. Păr. Arhiepiscop Andrei dela Oradea-mare** luând cuvântul, spune că bisericii și neamului nostru îi trebuie o generație de preoți superiori, atât ca știință, cât și ca morală, căci împrejurările în cari au să trăiască și să muncească preoții de azi, sunt foarte trălăscate. Mulțumește I. P. Sf. Sale Păr. Mitropolit pentru convocarea conferinței și-l asigură că profesorii au venit cu gând curat și au inimă iubitoare la aceasta conferință. Cere ajutorul lui Dumnezeu pentru lucrările ce încep.

Păr rector Dr. Teodor Botiș ceteste referatul: Educația studenților în internatele teologice din care am subliniat următoarele: Educația preoților fără de internat nici nu se poate închipui. Studenții teologi creșuți în combinație cu alți studenți vor deveni, poate buni funcționari bisericești, nu însă și buni preoți. Internatul îi ferește de ispitele

și păcatele lumii, îi încadrează în viața bisericească, face din teologi personalități religioase. Numai un cler împodobit cu virtuți, poate să impună lumii profane și să mențină prestigiul bisericii. Viitorul bisericii atârnă dela buna educație ce o dă clerului său. Școala teologică e oglinda eparhiei. Internatul să nu fie un fel de temniță pentru studenți, căci în acest caz studentul teolog nu și-ar mai aduce aminte cu drag de el, și nici să nu fie ținut pentru crearea de venituri. Internatul să înlesnească studiul. În el trebuie să fie o capelă împodobită, o sală de meditație, de lectură, de distracție de bibliotecă și în fine o gospodărie de model. Rectorul, spiritualul, prefectul și întreg personalul trebuie să aleși bine, și sunt datori să premeargă cu purtare exemplară, să fie pilde vii pentru viitori preoți.

Spiritualul, e factorul cel mai important al educației în internat, căci el are să formeze caracterul preoțesc. Rectorul poate avea rolul de conducător și al instrucțiunii și al educațiunii. Mijloacele educației sunt: rugăciunea, în comun, care va fi alimentată de atmosfera religioasă din internat. Meditație zilnică, examinarea conștiinței, participarea la serviciile divine din catedrală, în Dumineci și sărbători, lectura religioasă, spovedania și cuminecarea, convorbirea cu spiritualul, uniforma pentru el din anul ultim. În internat să se primească atâția teologi de câți are eparhia nevoie.

Deschizându-se discuția asupra acestei chestiuni au luat cuvântul mai mulți profesori preconizând că teologii ar trebui să se cuminece nu numai în postul crăciunului și al Paștilor, ci de mai multe ori pe an.; că ar fi bine să poarte reverendă, începând din anul prim; că la primiriile în teologie eparhiile să fie mai riguroase și să nu se primească mai mulți de 80 de stud. în internat; că la reîntoarcerea din vacanță fiecare student să aducă certificat dela preot despre felul cum s'a purtat în vacanță; că studenții săraci și bunii să fie primiți gratuit în internat; ca profesorii să vină în contact cu studenții și în afară de orele de curs; că stud. să aibe un carnet în care se inducă, în fiecare zi, ce a făcut; că ar fi bine să se înființeze și al V. lea an la Academii, în care să se facă numai practică (poate chiar la vre-o mânăstire).

Prof Petrescu dela Cluj a cetit un proiect de regulament pentru internatele Academiiilor de teologie. Cu unele modificări s'a luat la cunoștință și s'a hotărât ca să fie trimis episcopilor spre aprobare. Referatul: Despre învățământul teologic ca învățământ educativ nu s'a cetit, fiind referentul Prof. Popescu dela Arad absent. S'a hotărât însă ca și acest referat să fie publicat împreună cu celelalte, dacă vafi cazul.

Prof. Dr. N Popoviciu dela Arad a cetit referatul său: Despre materiile teologice, scopul și metoda de predare a lor, accentuând între altele; că baza educației e instrucția. Academiiile n-au de scop ca să crească specialiști desăvârșiți. Principiul lor este „non multa sed multum“ Personalitatea profesorului e metoda cea mai bună.

P. Sf. Sa. Arhiepiscop Andrei dela Oradea-mare ceteste referatul despre materiile teologice și planul analitic. La aceasta chestiune au luat cuvântul mai mulți profesori.

Păr. Prof. H. Roventza, aduce salutul Facultății

de Teologie din București, îi mulțumește P. Sf. Ș. Păr. Mitropolit. Păr. Dr. I. Petreuță dela Oradea a cetit un proiect pentru organizarea asociației profesorilor și a studenților dela Academii Teologice ort. rom.

Sâmbătă în 20 Aprilie orele 9. a. m.

Păr prof. Dr. N. Popoviciu dela Sibiu, a cetit referatul: despre pastorala cea nouă și importanța ei în cadrul învățământului teologic, alcătuit de Dr. D. Stăniloae, prof. Sibiu, care era absent din caz de boală. Din acest referat desprindem următoarele: Pastorala de ocupă cu tactica de lucru a păstorului de suflete. O metodă bună de lucru cere și un aplicator bun. Dela păstorul de suflete se cer calități deosebite. Intreagă instrucția și educația din școală trebuie să aibe ca scop formarea păstorului de suflete. Toți educatorii din școală trebuie să cunoască calitățile păstorilor de suflete și cunoscându-le trebuie să le și cultive în tot timpul anilor de studiu. Cele mai importante calități sunt: **Convingerea religioasă și spiritul misionar.** Sunt oamenii religioși, dar sunt prea pasivi, aceștia n'au spirit misionar, deci nu pot avea nici succese pastorale. Răvna, prudența, energia etc. se derivă din acestea. Aceste 2 calități trebuiesc dezvoltate și cu ocazia predării celorlalte materii teologice. Sf. Scriptură trebuie privită și predată ca o comoră de cuvinte cari grăiesc inimii pentru a o îndemna la fapte. Din sf. Scriptură teologul va fi îndemnat să învețe părți de acele prin cari poate edifica mai bine sufletele. La istorie profesorul să nu se estindă prea mult la date, ci mai mult la personalități proeminente din trecutul creștinismului. La dogmatică să nu se estindă prea mult la definiții și citate, ci să se arate înțelesul dogmei pentru viața noastră spirituală. Fiecare profesor va găsi metoda potrivită dacă va avea în vedere cele două însușiri ale păstorului de suflete. Un ajutor important pentru formarea păstorului de suflete este internatul. Duhovnicul trebuie să fie casi un grădinar bun care în fiecare zi își cercetează florile. Prof. de pastorală va recomanda studenților cărți despre personalități marcante în domeniul pastorației. Va ținea seamă de locul și de timpul pentru care pregătește păstori sufletești, fiind aceste 2 lucruri de mare importanță. Trebuie să aibe în vedere starea sufletelor. În trecut, tradițiile moștenite din bătrâni au avut mare influință asupra sufletelor și astfel preotul avea mare autoritate. Deci nu era lipsă de o pastorație specială, de o pastorație activă, de care se simte nevoie în zilele noastre. Trebuințele religioase ale creștinilor trebuiesc neconținut scoase în evidență. Omul simțindu-se prea singur se asociază repede cu aceia ce au același interes casi el. Mai de mult teama de opinia satului era absolută, azi nu mai e așa. Azi trece la sectari, fără să se mai gândească, ce va zice satul. E lipsă azi de o pastorație individuală. Pastoritua prin asociații religioase e f. importantă. Deschizându-se discuții asupra acestei probleme au ridicat cuvântul I. P. Sf. Sa. Păr. Mitropolit și mai mulți profesori, exprimându-și punctul de vedere.

Prof. Dr. G. Muntean dela Cluj, a cetit referatul său: Despre unificarea organizației Academiiilor teologice. Proiectul prezentat a fost luat, deocamdată, la cunoștință de cătră adunare, și s'a hotărât să fie trimis Consiliilor eparhiale spre aprobare.

Prof. Dr. Muntean, dela Oradea-mare mulțumește I. P. Sf. Sale pentru sfaturile și îndrumările lumi-

nate, date în cursul desbaterilor, înasigură de dragostea profesorilor, și-i donește dela Dzeu viață îndelungată.

I. P. Sf. Sa. Păr Mitropolit rostește cuvântarea de încheiere mulțumind tuturor, cari, dând ascultare glasului de chemare a păstorului, au venit la aceasta consfătuire. Mulțumește în mod deosebit, delegatului Ministerului Cultelor, precum și celor 2 delegați a celor două facultăți de teologie, cari au onorat conferința cu prezența lor. Impărtășind binecuvântare arhierască celor prezenți a închis conferința corul teologilor a intonat imnul: „Înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu (((“ Profesorii au fost găzduiți de I. P. Sf. Sa Păr. Mitropolit. S.

Oase uscate

ascultați cuvântul Domnului!

Vedenia prorocului Ezechiil despre învierea morților (cap. 37) este o lumină care-și aruncă razele peste mormintele omenirii din toate veacurile și locurile. Ea ne arată nu numai posibilitatea și realitatea învierii trupurilor omenesști, dar ne indică și modalitatea reîncarnării noastre spiritualizate, după veacuri și milenii de odihnă în somnul morții.

Agentul lucrător al acestei restaurări finale este Cuvântul lui Dumnezeu. Puterea Cuvântului Divin a făcut lumea din nimic. Toate printr'Insul s'au făcut... și se vor face. Căci El din veac și până în veac are „toată puterea în cer și pe pământ.“ Deci El va face ca și trupurile morților să fie chemate din nou la viață.

Singur Dumnezeu, Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos poate face din nimic ceva. Numai El poate face din morți vii, pentrucă numai El a biruit puterea morții și iadul întunerecului prin viața, și lumina învierii Sale.

Singur Hristos poate aduce în oasele uscate ale omenirii duh de viață. În mâna Lui se ține și în Evanghelia Lui se ascunde marea taină a fericirii pământești și a nemuririi cerești. El face din iarna morții, primăvara vieții și din crucea suferinței putere de biruință și har de mântuire.

Oase uscate ale omenirii! Ascultați Evanghelia Cuvântului, dacă vreți să primiți în voi duh de viață. Uscăciunea voastră este o mărturie că prin voi nimica sunteți. Vieți uscate și moravuri stricate ale oamenilor, supuneți-vă puterii Cuvântului, că El să aducă în voi duh de învoire, de sănătate și de sfințenie.

E vremea să ne întoarcem cu toți spre Domnul și să primim cu încredere și cu fiască supunere toate consecințele cari isvoresc din minunea învierii Sale. Să ne conformăm viața cu răspunderile pe cari le așează pe umerii noștri învierea Mântuitorului și dogma nemuririi sufletului. Altfel vai de noi.

Când groapa fărădelegilor e plină și când viața duhovnicească a veacului nostru are aparența unui câmp uscat și plin de oase; — când viziunea profetului și învierea Mântuitorului deschid în sufletul nostru prin credință și speranță poarta măririlor viitoare și vecinice, — și când fariseii lumii au jurat moarte celor neprihăniți; — voi învăța cei ai Bibliei și ai Bisericii nu vă lăsați copleșiți de neîncredere, de somn

sau de groază. Ci sculați-vă și lucrați în nădejdea marilor făgăduințe, ca să fiți cu lucrul gata pe când va veni Stăpânul să deschidă mormintele poporului Său.

Fiti totdeauna gata. Altfel vai de oasele voastre și de sufletul vostru. II. V. Felea.

Dacă n'a înviat Hristos deșartă este credința noastră.

Nașterea și învierea Domnului nostru Iisus Hristos sunt două minuni deopotrivă de mari, pe care mintea noastră mărginită, neluminată, de razele credinței, nu le poate cuprinde nici pricepe. „O, minune, mai mare decât toate minunile cele de demult... „Taina cea ascunsă din veacuri“ s'a descoperit nouă creștinilor (Colos. 1,26).

Taina nașterii și a învierii Domnului a fost izvor de înspirație, de viață, și fericire pentru credincioși; și nebunie și platră de poticnire pentru necredincioși; ușă și scară cerească pentru drepti, și trepte coboritoare în iad pentru păcătoși.

„Când vorește Dumnezeu se biruește rândulala firii...“ Prin nașterea Domnului din sf. Fecioara Maria s'a biruit obișnuita rândulală a naturii. „Căci ce este cu neputință la oameni, este cu putință la Dumnezeu“. Acest adevăr l-a trăit fiecare din noi. Nu este om care să nu fi stat vreodată în fața morții sigure, și să nu fi fost salvat de mâna cea veclnic ocrotitoare a lui Dumnezeu. Dar pe pruncii cei mici cine-l păzește de foc și de apă și de toate pr. mejdiile? Tata și mama? Nu. Dumnezeu! Iată minunea!

Dumnezeu, care a făcut toată făptura văzută și nevăzută din nimic, „El era cu neputință să zămislească în pântecul curat al unei Fecioare nevinovate pe Fiul Său? Dumnezeu crează, naște și înviază și acum întreaga făptură, și pe om. Procesul zămislirii și nașterii noastre, ființa noastră omenească întregă, sufletul cu luminile lui, nu sunt o adevărată minune? Viața însăși nu este o minune? Primăvara cu renașterea și învierea naturii nu este ea o minune? Universul, lumea, această mare și incomensurabilă mașină, cu toate roțile și funcțiunile ei armonice și regulate, nu este ea o mare taină și o mare și nepătrunsă minune a lui Dumnezeu?

Cine a văzut marginile pământului? Cine a măsurat adâncimea pământului și a mărilor? Cine știe ce este soarele? Cine-l poate înlocui? Cine a numărat stelele? Cine cunoaște toate tainele naturii, taina încolțirii și creșterii semințelor, taina înmuguririi pomilor? Cine? Noi oamenii, noi epigonii, noi cari nici pe noi înșine nu ne cunoaștem! Vai, ce amăgire! Suntem niște furnici, niște viețuitoare minuscule în raport cu nemărginirea. Dacă suntem așa de mici, așa de slabi că nici o semință de grâu sau de mac nu

suntem capabili să facem, așa de mărginiți și îngoști la minte când este vorba de cunoașterea lumii văzute, atunci cum îndrăsnim să pătrundem tainele cele nepătrunse ale lumii de dincolo de orizonturile strâmte ale universului? Ce este dincolo? „Ignoramus et lguorabimus“ — răspunde celebrul materialist Du Bois Raymond.

Dacă mintea ta este atât de mărginită încât nu știi de unde vini și încotro mergi, dacă ești atât de ignorant — cu toată știința și cultura ta — de ce, omule, vini să te îndoiești de atotputernicia Dumnezească? De ce tăgăduiești Nașterea și învierea Domnului Iisus? De ce nu vrei să înțelegi, omule, că Dumnezeu este făcătorul tău și tu ești făptura Lui, El este Tatăl tău și tu ești copilul Lui? Tatăl vrea să fie împreună cu fiul său, cu tine omule, cu tine cel creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

De ce nu înțelegi că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său la tine, și-a dat această scară minunată ca să e ridici la Tatăl tău, să te reîntorci în patria ta cea adevărată din care ai fost alungat pentru păcatul străbunului tău Adam?? Prin Adam cel dintâi a venit moartea în lume, iar prin al doilea Adam a venit viața: „Că de vreme ce printr'un om a venit moartea tot printr'un om și învierea morților. Și precum întru Adam toți mor, așa și întru Hristos: toți vor învia“ (I. Cor. 15, 21-22).

Naștere, moarte, înviere! Tot atâtea lucruri neșutele de mintea omenească. Omul zilelor noastre, învățat să privească numai spre pământ, alergător și vânător numai după comori trecătoare pământești, nu pricepe, nu vrea să priceapă îndeosebi taina nemuririi sufletului, taina vieții viitoare și taina învierii. Nu poate pricepe acestea pentru că-l lipsește credința în cuvintele Domnului Iisus: „Cine crede în Mine de va și muri viu va fi.“

Nu poate pricepe acestea pentru că el se îndoiește de minunea învierii Domnului: „Dacă nu este o înviere a morților, nici Hristos n'a înviat. Și, dacă Cristos n'a înviat deșartă este atunci predica noastră, deșartă este și credința voastră. Ba încă ne dovedim și martori mincinoși, față cu Dumnezeu, căci am mărturisit împotriva lui Dumnezeu, că a înviat pe Hristos pe care nu l-a înviat, dacă, cu adevărat, morții nu înviază. Căci dacă morții nu înviază, nici Hristos n'a înviat. Iar dacă Hristos n'a înviat, zădărnica este credința voastră. Sunteți și acum în păcatele voastre. Și atunci pierduți sunt și cei ce au adormit întru Hristos. Iar dacă nădejdea noastră în Hristos este numai pentru viața aceasta suntem mai de plâns de cât toți oamenii. Acum, însă, Cristos a înviat din morți, fiind pârga învierii celor adormiți“ (I. Cor. 15, 13-19).

Cât de sigură este moartea lui Iisus, tot atât de adevărată este și învierea Lui. În sprijinul acestor afirmațiuni ne vine: natura, istoria și Biblia.

Natura învie. Priviți mugurii pomilor! Priviți iarba pământului, cum, primăvara, învie ea din mormântul iernii. Ascultați glasul poetului credincios, a mult regretatului Vasile Gherasim (1893-1933) cum cântă învierea naturii:

„E primăvară.

Și toate se noiesc și toate învie:
Și mugurii pe crengi și iarba de sub gile...

E primăvară.

Prin lume trece Dumnezeu —
Și toate se cutremură când cuvintează glasul său:

„E primăvară!

Să învie morții, căci e primăvară!“.

.....
Învie, suflete al meu, e primăvară!“.

Neamurile învie. Învierea neamului românesc din mormântul în care-l îngropară dușmanii seculari și milenari, nu este ea o mare minune divină?

Cercetați istoria profană și istoria creștinismului și veți afla dovezi nesdruncinabile despre moartea și învierea Domnului. Sutele și mii de martiri creștini; cei un miliard de mărturisitori ai crezului creștin, nu sunt ei oare dovada cea mai luminoasă despre învierea lui Iisus? Renașterea creștinismului ortodox din Rusia bolșevică nu ne spune nimic? Deschideți cărțile filozofilor și ale marilor gânditori și bărbați ai lumii, și veți afla credința lor în învierea lui Hristos și deci în posibilitatea învierii noastre și în viața viitoare! Deschideți mitologiile și scripturile păgânilor și Vă veți încredința că toate popoarele au avut credința în nemurire și într'un Mântuitor, care va fi trimis de sus, un Mântuitor care va avea să pătimească, să moară și să învieze!

Dacă vreți să aveți adevărul deplin, deschideți Biblia, această regină a cărților, scrisă de mâna lui Dumnezeu, și veți afla acolo răspuns mulțumitor și edificator la toate întrebările ce frământă inima și sufletul vostru. În Vechiul Testament veți afla prooroci ca: David (Psalm 15), Isai (cap. 53, 1-12), Osea (6, 1-3), Zaharia (11, 12-13), Amos (8, 9), Daniil etc. cari cu 800-1000 ani înainte vestesc nașterea, lucrarea mântuitoare, patimile, moartea și învierea Domnului. Citiți cele 4 Evanghelii și veți vedea împlinite în toate amănunțele proorociile acestor soli ai Cerului.

Că Domnul n'a fost numai leșinat pe Cruce ci a murit de fapt ne dovedește sutașul care văzând că Domnul murise nu l-a zdrobit lui fierile ci împungându-l coasta, cu sulița, a leșit „sânge și apă“, ca și oamenii morți. Acelaș sutaș în momentul când Domnul și-a dat duhul, și când cerul și pământul s'au cutremurat și revoltat de grozava și neiertata nelegiuire jidovească, a exclamat: „Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu a fost acesta“ (Matei 27, 54). Pilat încredințându-se dela sutaș de moartea Domnului Iisus a

dăruit lui Iosif și lui Nicodim Trupul spre a fi înmormântat (Marcu 15, 44-45).

Jidovii — dușmanii și călăii Mântuitorului — s'au dus Sâmbătă la Pilat zicându-i: „Doamne, ne-am adus aminte că acel amăgitor Ța spus, fiind încă în viață: după trei zile mă voi scula. Deci, poruncește ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva ucenicii lui să vie și să-l fure și să spună poporului: s'a sculat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea de cât cea dintâi. Ci Pilat le-a grăit: aveți păzitori, mergeți și întăriți cum știți. Iar ei ducându-se au întărit mormântul cu pază și au pecetluit piatra“. (Matei 27, 62-66).

În vreme ce Trupul cel de viață-dătător zăcea în mormânt, sufletul dumnezeesc s'a coborât în Iad eliberând de sub tirania diavolului întreg neamul omenesc, începând dela Adam. Și ca să se plinească Scriptura, Domnul a stat 3 zile (de Vineri până Duminică) în groapa pecetluită și străjuită de soldați.

Mormântul n'a mai putut ține zăvorâtă viața. Fiul lui Dumnezeu — care a înviat pe fiica lui Iair, pe fiul văduvei din Nain și pe Lazăr cel mort de 4 zile, — Duminică dimineața (în ziua cea dintâi a săptămânii) a rupt pecetile tiraniei iudaice, a rostogolit piatra și a înviat ca un învingător al morții. Pământul întreg s'a cutremurat și cerul a săltat de bucurie când Ingerul a anunțat lumii sublima veste: „Hristos a înviat!“. Invățăceli și lumea toată a confirmat minunea zicând: „Adevărat că a înviat!“.

Oamenii de azi, însă, vor dovezi pipăibile despre învierea Domnului. Iată câteva: Soldații străjuitori ai mormântului — primii martori ai învierii — văzând răsarirea Soarelui dreptății au căzut ca niște morți la pământ. Venindu-și în fire au alergat să spună arhierilor și fariseilor jidovi minunea. Aceștia, ținând imediat sfat, „au dat bani din destul ostașilor, zicând: Spuneți că ucenicii lui, venind noaptea, l-au furat, pe când noi dormeam. Iar de se va auzi aceasta la procuratorul (roman Pilat) noi îl vom îndupleca, și pe voi fără grijă vă vom face. Ei luară arginții și făcură precum l-au învățat. Și s'a răspândit vorba aceasta între Iudei, până în ziua de azi“ (Matei 28, 12-15).

Iată, dar, că jidovii au săvârșit o îndoită crimă față de Fiul lui Dumnezeu, pe care l-au voit mort în mormânt pentru totdeauna. Prin minciună l-au răstignit și prin minciună au voit să înșele lumea că n'a înviat ci a fost furat de Apostoli. Dar adevărul a biruit minciuna. Cum, adevărat, apostolii, cari s'au risipit ca potârnicile când Domnul a fost prins, să fi avut curajul să se apropie de mormântul străjuit de ostași? Ei, cari tot timpul au stat cu ușile încuiate, de frica jidovilor? De ce dar n'au furat Trupul în prima noapte (de Vineri spre Sâmbătă) când mormântul nu era pecetluit și străjuit?

Cum, ostașii au dormit? Toți? Și, dacă au dor

mit, de unde au știut cine a furat Trupul Domnului? Și pentru această neiertată greșală de ce au fost răsplătiți cu bani grei în loc să fie aruncați în fundul temniței? Dar apostolii de ce n'au fost urmăriți pentru profanare de mormânt? De ce fariseii și arhierii s'au mulțumit numai cu amenințarea de a nu mai predica pe Iisus cel răstignit. (Fapte. 4, 21).

De ce Longhin sutașul — unul dintre străjutori — a murit moarte de martir pentru Hristos, dacă n'ar fi fost încredințat de învierea Lui?

Dar, Domnul s'a arătat, a vorbit și a mâncat împreună cu apostolii și ucenicii Lui după slăvita Sa înviere. Femelle purtătoare de mir „au cuprins picioarele lui și s'au închinat Lui” (Matei 28, 9.) Maria Magdalena a vorbit cu El (Ioan 20, 13-17). Domnul în ziua învierii Sale călătorește împreună cu Luca și Cleopa până la Emaus; se pune la masă cu ei, le binecuvântă și le frânge pâinea și se face nevăzut (Luca 24, 13-31). Seara, întră prin ușile încuiate la Apostolii Săi, — din mijlocul cărora lipsea Toma — carl „încrămeniți și înfricoșați, gândeau că văd duh. Dar ei le-a grăit: Ce sânteți turburați și pentru ce (aceste) gânduri se ridică în cugetele voastre? Vedeți mâinile mele și picioarele mele, că eu însumi sunt, pipăți-mă și vedeți că un spirit nu are carne și oase, cum mă vedeți pe mine având. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele sale. Iar ei tot necrezând de bucurie și de mirare, ei le-a spus: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei l-au pus înainte o bucată de pește fript și un făgure de miere. Și a luat și a mâncat în fața lor” (Luca 24, 37-43).

După 8 zile Domnul se arată din nou Apostolilor, fiind de față și Toma, care se îndoise de învierea Lui. Damnul invită pe Toma să-i pipăie ranele. Toma după ce-i pipăie ranele — ca să ne dea nouă, creștinilor de azi, dovadă sigură despre învierea Domnului cu trupul, acum preamărit — exclamă: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” Domnul îi răspunde: „Pentru că ai văzut Tomo, ai crezut. Fericiți cei ce n'au văzut și au crezut”. Covintele acestea din urmă ne fericesc pe noi cei ce, deși n'am văzut, credem în Domnul și în slăvita Sa înviere. A treia oră se arată Domnul Apostolilor Săi la marea Tiberiadel unde, după ce a prânzit cu ei, a primit din partea ap. Petru, cel ce s'a lepădat de trei ori de dânsul, întreltă mărturisire de credință și iubire, repunându-l în demnitatea apostolului din care a căzut prin lepădarea sa. (Ioan 21.) Până la înălțarea Sa la Ceruri, Domnul, timp de 40 zile s'a mai arătat ucenicilor săi, la 500 frați deodată, ap. Iacob (I. Cor. 15) și mai pe urmă celor 11 apostoli pe muntele Maslinilor, când s'a înălțat la Ceruri. (Luca 24, 50-51).

Apostolii predică în toată lumea Evanghelia și Lagea cea nouă pe care o pecetluiesc cu sângele lor. Oare și-ar fi jertfit ei viața pentru Hristos, dacă n'ar fi fost încredințați că El a înviat, că este viu, că din ce-

rori conduce și însuflețește Biserica întemeliată de El pe pământ?

Frații creștini, carl și-au răstignit păcatele, și le-au îngropat, carl au murit împreună cu Hristos vor și învia împreună cu El. Iar „dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde Hristos se află șezând de-a dreapta lui Dumnezeu. Cugetați cele de sus nu cele de pe pământ. Căci voi ați murit (pentru păcat) și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu. Iar când Hristos, care este viața voastră, se va arăta, atunci și voi, împreună cu el, vă veți arăta întru mărire” (Coloseni, 3-1-4).

Pr. Gh. Cotoșman

Cuvânt de deschidere

la adunarea Desp. Șiria al Asociației clerului

Conformându-ne statutelor, ne-am întrunit din nou la adunarea de primăvară a Despărțământului Șiria al Asociației noastre, care poartă numele marelui Arhieru Andrei Șaguna, și parcă nici când în viața noastră de slujitori ai sf. Altare, n'am simțit mai mult necesitatea, de a avea în mijlocul nostru sufletul creator al marelui Șaguna, decât azi, când ne-a ajuns cuțitul la os.

A venit deci timpul să rupem cu Idealismul exagerat al întrunirilor noastre de până aci și ne dăm seama de situația în care ne găsim. Aceasta ne-o cere nu numai prestigiul nostru de reprezentanți al unei Biserici dominante într'un stat creștin, ci o cere mai pe sus de toate prestigiul Bisericii noastre, care în viitorul apropiat va trebui să joace un rol important în viața Bisericii ortodoxe universale, chemate de ritmul vremii să ia conducerea spirituală a creștinismului, în măsura, în care puterea papală își va preda universalitatea sa, transformată într'o biserică națională italiană, Biserica papală pusă odată în serviciul revizionistilor, a început să dea cele dintâi semne de descompunere.

Dar ne-o cere și memoria naintașilor noștri. Ne-o cere duhul lor mare și neînfrânt, duhul acelor nesfârșite generații de preoți carl au îndurat în gradul superlativ toată urgia veacurilor trecute și carl a răscumpărat de atâtea ori cu viața lor numele de mucenici anonimi al neamului, care fără jertfa lor, nici când n'ar fi ajuns, să-și vadă realizat idealul său național. Și azi, când acest ideal a luat ființă, când toți Românii au dreptul să se considere stăpâni în Țara lor, — drept recunoștință pentru jertfele noastre și ale naintașilor noștri, — noi, în loc să ne luăm partea din obșteasca bucurie, trebuie să privim cu desnadejde viitoru, care an de an ni-se prezintă tot mai întunecat. Aceasta nu numai de erii, de aliațeri. De 16 ani se lucrează tot meru și cu drăcească perseverență la subminarea prestigiului nostru și al Bisericii noastre. Și noi de 16 ani n'am încetat să ne întrunim în Congrese și adunări festive, unde după temeneli și tămăieri nesfârșite la adresa tuturor autorităților, ne-am perdut în discuții academice, fără să ne alegem de pe urma lor, decât cu ambele tipărite și cu cotizațiile detrase dintr'un amărât salariu de mizerie.

Idealismul nostru, care nu ne-a îngăduit nici

odată să ne coborâm pe pământ și să vedem realitatea în toată goliciunea ei, a fost interpretat de slăbiciune. Ce-i drept Biserica ni s'a ridicat la gradul de biserică dominantă, ca recunoștință pentru imensele servicii aduse Neamului. Dar în practică s'a prevăzut tot atunci art 19, 21 și 31 din legea de unificare bisericască, punându-ne prin aceasta la dispoziția tuturor guvernelor, cari la fiecare buget, — ținând cont de idealismul nostru — au căutat se repare toate deficiențele, cu economii puse în sarcina clerului parohial. Dar nici odată Biserica dominantă nu s'a găsit într-o stare mai jalnică și clerul parohial nici când n'a fost adus într-o situație mai penibilă decât azi, când guvernul unui partid și național și istoric, vrea de-a dreptul să ne desființeze ca oameni intelectuali și să ne deosească la rolul, de a ne cerși pâinea cu căldărușa și de-a ne câștiga existența din mila credincioșilor. Căci ce vrea guvernul actual? Fără să se atîngă de leafa nici unei tagme de funcționari publici, vrea să detragă din salariile noastre de mizerie suma de 140 milioane Lei, socotindu-ne de bani buni, deci 100 la 100 veniturile sesiunilor și ale epitrahilului după evaluările exagerate ale fiscalului.

Conducerea As. generale a clerului ortodox, sesizată de acest atentat la existența noastră și a familiilor noastre, a convocat săptămîna trecută un congres extraordinar. Sfîntul Sinod, la propunerea Iubitelui nostru Episcop, Prea Sfîntitului Părinte Dr. Grigorie Gh. Comșa, s'a declarat întru toate solidar cu clerul parohial. Luptînd împreună ierarhi și preoți, în însuși ziua congresului delegația clerului a fost primită la M. Sa Regele, care a binevoit să făgăduiască înalta Sa ocrotire clerului parohial.

Orî care va fi rezultatul acestor înalte intervenții noi va trebui să facem în mod irevocabil constatarea că Biserica ortodoxă, care a fost leagănul formării poporului românesc, a ajuns să fie așa calul de bătaie al tuturor guvernelor. Și vom fi nevreduci de memoria înaltașilor noștri, dacă din toate acestea nu vom ști să tragem consecvențele ce ni se impun atît de categoric.

Să ne ridicăm deci de-asupra intereselor mărunte și să recunoaștem cinstit, că partidele politice, — toate fără deosebire — oricît ar fi ele de naționale și de istorice, pînă când se servesc de astfel de mijloace, nu mai pot avea îndreptățirea de a conta la nici o considerațiune din partea clerului Bisericii ortodoxe române. Morala, pe care o propovăduim noi, trebuie să stea atît de departe demagogia celor înscrîși în logile masonice, încît nici un preot ortodox nu mai poate sta alături de profitorii de situații, fără să știrbească prin aceasta prestigiul fraților săi, atît de crud izbiți de desconsiderarea tuturor acelor partide.

Pomelnicul preoților parlamentari, aleși de 15 ani pe listele tuturor partidelor și activitatea lor parlamentară, nu ne pot arăta nici o înfăptuire spre folosul Bisericii sau ridicarea prestigiului clerului. Dacă s'ar pune cineva să facă bilanțul perderilor morale, ce întreagă Biserica și întreg clerul a trebuit să sufere, de pe urma activității preoților corteși și părtași la falsificarea voinței alegătorilor, ar ieși ceva, ce-i mai bine să nu se pună pe hîrtie.

Și paguba, ce ar suferi-o unii clerici de pe urma retragerii lor din mociula politicii de partid, ar aduce în schimb foloase înșutite și înmîlte prin ridicarea întregului cler la autoritatea morală, măcinată mai ales în luptele politice ale celor din urmă 15 ani Nu-

mai după ce vom ști să recâștigăm ceea ce am pierdut și vom reuși să ne facem din nou stăpîni pe sufletele învrăjbite de preoții corteși numai atunci vom putea vorbi cu sorți de izbîndă în numele Bisericii celei mai mari din România mare. Pînă atunci însă toate doleanțele noastre, oricît ar fi ele de juste, se vor lovi de aceeaș nepăsare a celor, cari sau dedat să nu ne mai bage în seamă.

Rugînd pe bunul Dumnezeu să ne dea tuturor puterea, de a înfrunta cu bărbăție greutatea a zilelor ce ne așteaptă și salutînd în mijlocul nostru pe P. C. Părinte Protipop tractual, declar adunarea deschisă. Șiria, la 28 III 1935.

Preot Emil Căpitan
președintele Despărțământului.

Înviere.

Unei tinere, care avea reale aptitudini în ale muzicii, ba chiar era foarte celebră în raport cu vârsta ei, cu prilejul căsătoriei i se spuse de către unii din prietenii ei: De ce îți sugrumi viitorul glorios? De ce dai arta divină, pentru căsnicia prozaică și bună pentru cei mulți și vulgari? O artistă ca tine n'ar trebui să se înhațe la așa jug. Nu vei fi înțeleasă de soțul tău — om de afaceri. Și n'tra-devăr a avut de suferit femeea. Era hîțuită de arta ei și de soțul gelos pe această artă. Dar nu e mai puțin adevărat, că omorîndu-și gusturile, dorințele, a ajuns să fie o mamă de model; a ajuns să facă multă fericire în familia ei, la cei dimprejur. Omorînd o parte din ea, a înviat alte părți tot așa de nobile și de folositoare.

Câți dintre noi nu ne-am fixat reper în orizontul vieții? Câți nu ne-am ales mărețe idealuri odată cu cei douăzeci de ani ai noștri? Și dacă nu a fost pălmuit de viață acest ideal, câți dintre noi nu a trebuit să-l schimbăm cu un altul, care nu ne părea așa de potrivit și de demn, pentru aspirațiile noastre și cu toate acestea, ajungînd la sfîrșitul vieții, să ni să pară că și în felul acesta am întrebuițat viața bine?! De multe ori cu prețul sacrificiului, renunțînd la ce ți se pare că e mai bun și mai ales în tine, devii folositor societății. *Nu numai muncind reușim să fim folositori. Cîteodată Dumnezeu vrea să fim folositori suferind.*

Nimic nu ne convinge mai elocvent de acest fapt ca însuși viața Mîntuitorului pînă în seara răstignirii, și istoria omenirii din dimineața învierii și pînă în ziua de azi. Evident am putea judeca și așa: De ce te-ai lăsat isuse, învățător cum n'a mai fost nimeni altul, crucificat, isgonit dintre oameni?! De ce,

când ai fi putut să ne mai înveți atâtea lucruri bune, ai fi putut să ne vindeci încă atâția slăbănogi?! Să nu uităm însă, că *aruncând, împrăștiind, risipind grâul și nu legându-l avar în sac îl vom păstra și înmulți*. „Grăunțul de grâu, dacă va muri va aduce roadă” (Ioan 12, 24).

Conceptia Familiei în Dreptul Rusiei Sovietice

Titlul de mai sus formează subiectul unei conferințe ținute în 18 Febr. c. în aula Universității din Strasbourg, de profesorul Stefani dela Facultatea de Drept de aici, în fața unei asistențe din cele mai selecte. Afirmările conferențiarului au fost spriginite pe textul Codurilor sovietice asupra legii matrimoniale din 1918 și 1927 precum și pe mai mulți autori sovietici contemporani. Dăm aici un succint rezumat al conferinței, al cărei subiect plin de interes, atrage cu multă patimă curiozitatea noastră.

Doua feluri de căsătorie există, pe baze legale, în Rusia Sovietică: una așa numită *neînregistrată* și alta *înregistrată*. Prima e ușoară, simplă — identică cu *amorul liber* și consistă într'o simplă împreunare fizică sexuală și câteodată și socială între doi soți de sex diferit. Împreunarea e absolut arbitrară; copiii născuți din această căsătorie, cari la noi primesc atributul de copii *naturali, din flori* sau *ilegitimi*, sunt declarați la oficiul competent de cătră mama lor, singura care, spre deosebire de tată, nu poate fi anonimă. Identitatea tatălui, în acest gen de familie dacă poate fi numită astfel, doar în cazuri excepționale poate fi știută și nicicând verificată. Anonimatul lui se pierde în simultaneitatea mai multor căsătorii neînregistrate. Căci fiecare este liber să 'nihee atâtea căsătorii neînregistrate câte vrea, resp. câte poate. Urmări juridice, o atare căsătorie nu aduce aproape deloc.

Al doilea fel de căsătorie, anume cea *înregistrată*, e ceva mai complicată. Ea trebuie să fie înregistrată în registrele stării civile. Birourile de stare civilă sunt dese, fiindcă e necesar să fie așa: căsătoria aceasta se poate desface, după capriciul unuia din soți, cu aceeași ușurință cu care se'nchee. Pentru încheerea unei căsătorii înregistrate, pe baza legii matrimoniale, soții se duc la un birou de stare civilă și cer a fi înregistrați. Atât. Condițiile sunt ușoare: trebuie să declare acolo, fără altă probă și fără vreun act, numărul căsătoriilor anterioare ale fiecărui soț, atât înregistrate cât și neînregistrate, la un loc. De aici se vede, că legislatorul sovietic a avut intenția să nu se facă, decât de formă, deosebire între cele două feluri de căsătorie. Singura consecință juridică a căsătoriei înregistrate este, că în cazul când unul din soți nu mai poate lucra spre a-și câștiga cele necesare întreținerii, din cauze de etate sau de boală, atunci celalalt soț e obligat a-l întreține. Dar fiindcă această căsătorie se poate desface printr'o simplă anunțare la biroul stării civile, urmarea juridică înceată odată cu divorțul, astfel încât se poate afirma că e inexistentă. Soții pot să locuiască împreună, dar pot să fie și despărțiți deolaltă: unul din ei poate să-și schimbe domiciliul, fără ca celalalt să fie obligat a-l urma — și poate în-

cheia simultan ori câte căsătorii neînregistrate, căci legea n'a introdus nimic în această privință.

Ușurință divorțului și muțenia legii aduc abuzuri mari în marile uzuri ale libertății fără margini, în materie de manifestare sexuală, pe baza Dreptului recte Nedreptului sovietic. Multificarea precipitată, la scadențe infime, a divorțurilor a și creat proverbul sovietic rostit la ocazii foarte dese: **Fac o plimbare la zăpis** — adică la biroul de stare civilă, pentru divorț.

La biroul populației și la cel de stare civilă, când se introduc copiii în registre, se ivesc oarecari dificultăți, fiind cam dificilă precizarea paternității copilului. Femeia având multe legături sexuale cu alți indivizi *neînregistrați*, copilul născut în majoritatea cazurilor este renegat. Legea spune, că paternitatea copilului poate să fie verificată pe mai multe căi, ca de ex. analiza sângelui etc., dar această verificare e problematică. Cea mai nimerită cale — zice legea — este declararea femeii la biroul stării civile, în starea ei de graviditate. Precizarea paternității sau a identității tatălui de altfel nu prea are importanță, decât doar pentru faptul, că tatăl real ar fi obligat să contribuie și el, împreună cu mama, la întreținerea și creșterea copilului, până la o anumită vârstă, când îl ia statul în azile spre a-i da educație. Se poate observa peste tot o vădită tendință, de a anihila orice deosebire între un fiu natural sau ilegitim și altul legitim, ambii fiind considerați sub același unghiu ca *ființe vii sau indivizi*, fără deosebire de origină.

Deși sancțiuni în contra infidelității unuia din soți nu există, căci și în căsătoria înregistrată, infidelitatea unuia nu aduce decât doar *inimă rea* celui-lalt, totuși e curios un lucru: căsătoriile înregistrate în Rusia Sovietică sunt incomparabil mai frecvente decât cele neînregistrate. Fiecare Rus vrea să-și aibă o anumită femeie, o consoartă, cu care să conviețuiască până când îi va fi posibil să 'nfrunte alte tentațiuni: **o rublă veritabilă și o femeie veritabilă**.

Conferențiarul a încheiat fără concluzii personale, lăsând în seama fiecăruia să-și facă singur părerea, dar a accentuat că această părere nu poate și n'are dreptul să fie în nici un caz surăzătoare. A adăugat de tot semnificativ, că poate 'ncurând ne vom afla în fața problemei, actualizate de timp și în Apus, de a alege între căsătoria neînregistrată sau amorul liber și între cea înregistrată și atunci, pe urma faptelor haotice și dureroase din Rusia Sovietică, fiecare va trebui să aibă o datorie de conștiință, de a alege pe cea din urmă.

Subiectul conferinței a stârnit multe curiozități și a confiscat întreaga atenție a auditorului, prin inedita lui noutate. De altfel menționăm că s'a pornit aici o acțiune, de-a scoate cât mai mult în evidență starea de lucruri din U.R.S.S. spre a fi cunoscute și apreciate după urmările triste ce le produce; despre acestea ne vom face un alt — sau poate alte prilejuri de a vorbi.

În legătură cu subiectul conferinței, noi putem face un dureros prognostic. Deși spontaneitatea bolșevismului părea că are în ea ceva cu totul provizoriu, ea tinde totuși să se permanentizeze. Generațiile viitoare bolșeviste, pe urma unei educații antireligioase și bolșeviste, vor avea ispita de a preconiza din ce în ce mai mult amorul liber sau căsătoria neînregistrată, în cari patimile naturale lucrează mai libere.

Dar să nădăjduim că antireligiunea actuală bolșev-

vistă, care a alungat din U.R.S.S. concepția creștină despre familie, este un fenomen de excepție în toată istoria și preistoria lumii și ca atare va fi întotdeauna în conflict cu legile universale și cu conștiința omenească. În acest ipostas se va sfârși poate nu peste mult, când Rusia va prinde urmele vechiului fagaș, care a condus-o atâta timp le Dumnezeu.

P. Deheleanu
Strasbourg.

Misiuni religioase în Șoimoș și Radna.

Misionarul eparhial preotul Z. Brădean, conform programului dinaintea stabilit, a început misiunile din primăvară, în ziua de 15 Martie în parohia Șoimoș. Asistat de misionarii tractuali C. Popescu și I. Chebelev, preotul locului, precum și de membrii cercului religios Radna, A. Raica și N. Borza, au oficiat la ora 4 d. m. Pavcernița, la care au asistat mulți credincioși și școlarii sub conducerea învățătorilor S. Moțiu și d-na A. Beurean.

La finea Pavcerniței, părintele Brădean a rostit o instructivă predică pentru copii, după care apoi s'au mărturisit 80 copii, 10 bărbați și 61 femei. A produs multă evlavie cântarea „Nădejdea mea...” executată de școlari sub conducerea preotului local.

În aceeași zi seara la ora 7^{1/2} s'a oficiat privegherea, împreună cu cîșul întăiu. Răspunsurile au fost date de corul bărbătesc din loc, condus și instruit cu multă pricepere de tinărul învățător S. Moțiu, care s'a dovedit de un inimos muncitor și pe terenul bisericesc.

La finea privegherii, la care a participat multă lume — deși zi de lucru — misionarul tractual C. Popescu și-a rostit predică „Despre păcat, ca și cel mai mare rău din lume.” Predica a fost împodobită cu foarte multe citate din Sf. Scriptură.

Sâmbătă în 16 Martie dimineața la ora 7^{1/2} s'a oficiat sf. liturghie, de către preoții prezenți. A predicat misionarul Z. Brădean despre necesitatea de a se mărturisi și cuminecă. Predica rostită cu multă evlavie, cu convingere și împodobită cu multe citate din Sf. Scriptură, precum și cu exemple din viața practică, a fost savurată de credincioșii prezenți. A fost documentată, îndreptățirea preoților de a săvârși sf. Taine, care îndreptățire s'a dat de către sfinții apostoli ai Domnului urmașilor lor și aceștia preoților, deci nu este mântuire fără practicarea sf. Taine.

La finea sf. liturghii s'au împărtășit toți credincioșii mărturisiți, după care a urmat sf. Taină a Maslului, administrată asupra credincioșilor anunțați, în asistența tuturor celor prezenți. Răspunsurile la aceste servicii au fost date de corul școlarilor.

La ora 3 d. m. s'a oficiat sf. Vecernie, încheindu-se misiunea în această parohie.

Am trecut apoi la Radna, care este și sediul protopopiatului, unde la ora 7^{1/2} seara s'a oficiat Privegherea. Strana a fost susținută de cântăreții bisericii, iar răspunsurile au fost date de corul mixt din loc sub priceputa conducere a lui Teodor Tripon, cunoscut ca un isteț dirijor. Predica a fost rostită de pr. C. Popescu, care a fost ascultată cu multă atențiune de către mulțimea credincioșilor prezenți, cari au umplut biserica.

În dimineața zilei de Duminică 17 Martie la ora 8 s'au continuat misiunile, începând cu mărturisirea credincioșilor, mai apoi misionarii tractuali au cercetat bolnavii din comună, la casele lor, împărtășindu-le sf. Taine.

La ora 9^{1/2} s'a oficiat sf. liturghie de către misionarii prezenți, fiind sf. biserică arhiplină de credincioși.

Între cei prezenți am remarcat pe P. C. Sa protopop P. Givulescu, care fiind în reconvalescență n'a putut lua parte activă la servirea sf. liturghii, spre regretul nostru și al credincioșilor. Au mai fost prezenți Dr. V. Sabău avocat președ. F. O. R-lui din loc, N. Opreau șeful percepției, I. Du-beștean comerciant, I. Draja fost deputat, precum și învățătorii din loc și alți mulți d ni și d-ne al căror nume ne scapă.

Răspunsurile la sf. liturghie au fost date de corul bisericii din Șoimoș sub conducerea inv. S. Moțiu. S'a remarcat vocea clară a solistului Gh. Vanu. Acest cor, deși numai de scurtă vreme este organizat pe baze mai solide, promite mult.

La finea sf. liturghii a predicat cu multă competență misionarul Z. Brădean, îndemnând credincioșii, ca fără considerare la clasa socială, să cerceteze sf. biserică, pentru că nu există o altă societate, care să asigure omului mai multă satisfacție.

După rugăciunea amvonului s'au sfințit doi prapori, donați sf. bisericii de către vād. M. Cuvinean. Actul sfințirii l-a efectuit p. I. Chebelev, la finea căruia a ținut o cuvântare, mulțumind pentru darul făcut din dragoste creștinească. *In această Duminică a ortodoxiei să fie ca sf. icoane și prapori — cari nu sunt altceva decât icoane — să inspire credincioșilor acel fomatism, care l-au avut creștinii پہا a. 842 când deși învinnuiți de idololatrie s'au știut jertfi pentru credința lor!*

În fine, capelanul p-popesc G. Crișovan mulțumeste în numele parohienilor, preoților cari au ostenit, dând atâtea învățături edificatoare poporului credincios.

Inchenidu-se misiunile cu sf. Vecernie, coriștii din Șoimoș au fost invitații fruntașului țaran Gh. Giurgiu, Căpețu, care și de astă dată a dat dovadă, că știe aprecia pornirile bune și este totdeauna gata a aduce chiar și jertfe materiale pentru s. biserică.

De încheiere amintesc, că acest fel de manifestatii înalțătoare de suflete sunt totdeauna bine venite și edificatoare. *Fie că funcționarul, care este legat de birou, fie că ceilalți intelectuali sunt poate de multe ori cuprinși de indiferență, fie că plugarul e ocupat mai mult cu lucrul câmpului și nild de îndatoririle sufletești, totuși cu aceste ocazii, toți se trezesc la realitate și oare cum, involuntar primesc îndemn lăuntric de reculegere sufletească.*

Facă-se ca învățăturile împărtășite de către preoți, precum și broșurile împărțite gratuit poporului, de către fanaticul ort. Dr. V. Sabău să fie ca o rouă binefăcătoare, ca să aducă rod cât mai îmbelșugat. *Raportor.*

INFORMAȚIUNI.

Sărbători fericite, dorim tuturor colaboratorilor, prietenilor și cetitorilor revistei noastre.

Obrăznicia unui ziar maghiar din Arad. *In noaptea de Duminică spre Luni, când catolicii serbau Paștile, în comuna Pecica mai mulți unguri au ucis mișelește pe Românii Dragoș Mândilă și Emanuil Urcan. Ziarul Erdélyi Hirnap, în numărul său din 25 Aprilie c. în loc să vestejească, crima aceasta o-*

dioasă, terfelește în mod nedemn pe cei doi tînări români, făcându-i bandiți, teroriști și câte altele !!!

Cenzura noastră este prea indulgentă față cu leștrile presei maghiare, care ne insultă și apără crima săvârșită de unguri.

În comuna Sânleani tot ungarul, în același zi, — au ucis, pe agentul fiscal Banu. Suntem convinși, că justiția română își va face datoria.

Fapta bună a unui prefect. Citim în ziare că dl. prefect al jud. Bihor, Dr. Picu Băncilă a luat în bugetul județului ajutoare pentru înființarea școalelor țărănești în cadrul „Astrel”.

Ce fericiți am fi să avem cât mai mulți prefecti cu frumoase preocupări culturale.

Ziua Cărții. Duminică în 12 Mai a. c. va avea loc în sala de conferințe a Palatului Cultural din Arad, deschiderea festivă a zilei cărții sub auspiciile fundațiilor culturale regale.

Cuvântul de deschidere îl va rosti P. Sf. nostru episcop Grigorie. Vor lua cuvântul și reprezentanții autorităților și ai societăților Culturale.

Plecarea P. Sf. Episcop al Americii. Pentru eparhia noastră a fost și este o mare bucurie că în 24 Martie a. c. I. P. C. egumen Pallcarp dela Hodoș-Bodrog a fost hirotonit întru arhieru pentru Românii din America. Prea Sfinția Sa după Sf. Paști va face pregătirile necesare pentru plecare. Noi îi dorim P. Sf. Sale muncă binecuvântată în noua misiune.

† Preot Gheorghe Popovici. Fostul nostru preot în Nadăș protopopiatul Șiria, trecut la deficiență a răposat în 18 Aprilie a. c. în Oradea, unde trăia la nepoata sa. Părintele Popovici, trece la viața veșnică în etate de 74 ani și după 52 ani de preoție.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii.

† Ioan Neamțu, fost învățător și secretar de plasă a răposat în Sânicolaul mic în 16 Aprilie.

Să-i fie odihna liniștită.

BIBLIOGRAFII.

Precum curentul electric prin sârme străbate și părțile cele mai extreme, așa trebuie să străbată cultura și cele mai întunecate colțuri ale satelor noastre. În acest scop a scris P. Sf. Episcop Grigorie cartea de mai sus, tratând materialul în zece capitole.

Autorul întemeiat pe o bogată bibliografie arată starea culturii la sate în ziua de azi, scopul culturii și scopul vieții, cultura și concepția creștină a vieții, scopul culturii și personalitatea etc. În câteva capi-

tole autorul prezintă o seamă de principii și mijloace practice pentru răspândirea culturii la sate.

O notă fundamentală a cărții este că la sate cultura nu poate fi răspândită bine decât cu concursul bisericii și cu colorit religios.

Prețul unui exemplar 50 Lei.

Istoria Vechii Literaturi Creștine. Partea II-a de preot *Cicerone Iordachescu*, profesor universitar. Volumul acesta, de peste 300 pagini, se ocupă de Epoca de Aur a scrisului creștin, dintre anii 325-461, vreme în care au trăit marii luceferi ai Creștinătății ca: Sf. Atanasie cel Mare, Cel trei Capadocieni, Sf. Ioan Crisostom, etc. (în Răsărit), și Ambrozie, Ieronim, Augustin etc. (în Apus).

Lucrarea este concepută și întocmită după ultimele cercetări în materie, atât din Orient, cât și din Occident. Ea va fi un foarte prețios auxiliar pentru preoți, teologi și intelectuali în genere.

Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea parohiei Crocna, devenită vacantă prin moartea Preotului Sabin Stăniljan, în baza ord. V. Consiliu Eparhial Nr. 2270/1935 se publică, concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate, cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială, constătătoare din 24 jugh cadastrale, parte arător, parte fânaș.
2. Stolele legale.
3. Birul legal luat în concurs — din oficiu.
4. Întregirea Salarului dela stat, pe care parohia nu o garantează.

5. Casă parohială cu intravilan și supraedificate. Parohia este de clasa I. (primă.)

Conform art. 26 din Reg. văduva preteasă și orfanele rămân în casa parohială timp de 6 (șase) ani, până la 24 August a. c., și au drept la jumătate din venitul parohiei un an întreg după moartea parohului Sabin Stăniljan.

Alesul va predica regulat în sf. biserică, va catehiza la școlile din loc și va suporta dările după beneficiul său.

Reflectanții la acest post, cu observarea art. 33 din Reg., se vor prezenta în sf. biserică, din Crocna în vreo Duminică ori sărbătoare, cu prealabila în cunoștințare a protopopului, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice. Cererile ajustate cu documentele prescrise, adresate Consiliului parohial din Crocna, se vor înainta oficiului Protopopesic din Gurahonț.

Consiliul parohial din Crocna în înțelegere cu

3—3

Const. Lazar
protopop.